

Fra sameksistens til folkedrab: Den systematiske ødelæggelse af Palæstina

I det 19. århundrede var Palæstina under osmannisk styre et fyrtårn for interkommunal harmoni. Muslimer, kristne og jøder – omkring 25.000 sefardiske og mizrahiske jøder blandt en overvejende arabisk befolkning – levede side om side i byer som Jerusalem, Hebron og Jaffa. De delte markeder, kvarterer og kulturelle traditioner, hvor det osmanniske milletsystem gav minoriteter som jøder en beskyttet status. Selvom mindre spændinger opstod, var voldelige konflikter sjældne, og sociale bånd oversteg ofte troen. Denne skrøbelige fred blev knust af et koloniale projekt, der prioriterede europæiske zionistiske ambitioner over den oprindelige palæstinensiske majoritet, hvilket kulminerede i 77 års ekspropriation, apartheid og folkedrab.

Den zionistiske bevægelse, formaliseret af Theodor Herzl ved Zioniskongressen i 1897, erklærede Palæstina som mål for en jødisk stat i 1899, drevet af europæisk antisemitisme og kolonial arrogance. Små bosættelser, finansieret af europæisk kapital, opstod over hele Palæstina og fordrev lokale bønder gennem jorderkøb fra fraværende osmanniske godsherren. Genoplivningen af hebraisk som et moderne sprog cementerede en separatistisk identitet, der fremmedgjorde de eksisterende jødiske samfund, der var integreret med araberne. I 1917 lovede Balfour-deklarationen – udarbejdet af zionistisk lobbyist Baron Rothschild – Storbritanniens udenrigsminister Arthur Balfour Palæstina, et land han ikke havde ret til at give, som et jødisk hjemland, idet han ignorerede den arabiske majoritets rettigheder og aspirationer.

1930'erne så yderligere eskalering med Haavara-aftalen, en uhyggelig pagt mellem zionistiske grupper og Nazityskland. Den overførte 60.000 tyske jøder og deres aktiver til Palæstina til gengæld for tyske varer. Da jødisk indvandring steg til 450.000 i 1939, udløste zionistiske paramilitære grupper som Irgun og Lehi terror. Deres bombeangreb, som angrebet på King David Hotel i 1946, der dræbte 91, og mord på britiske og arabiske mål gjorde det britiske mandat ustyrligt. Storbritanniens tilbagetrækning i 1947 førte til FN's delingsplan, en groft uretfærdig ordning, der antændte Nakbaen og satte scenen for årtier af palæstinensisk lidelse.

Uretfærdigheden i FN's delingsplan

FN's delingsplan fra 1947 (resolution 181) var en kolonial opdeling, der trodsede retfærdighed og selvbestemmelse. På trods af at palæstinenserne udgjorde 67 % af befolkningen (1,2 millioner) og jøderne 33 % (600.000), tildelte planen 56 % af Palæstinas jord til en jødisk stat, inklusive frugtbare kystområder og vigtige økonomiske centre som Jaffa og Haifa. Palæstinenserne, der ejede 94 % af jorden og havde levet der i århundreder, blev henvist til 43 % – fragmenterede, mindre frugtbare territorier på Vestbredden og i Gaza.

Planen ignorerede den demografiske virkelighed: Jøder ejede mindre end 7 % af jorden og var i mindretal i alle distrikter undtagen Jaffa. Jerusalem, en fælles hellig by, blev foreslået som en international zone, hvilket ignorerede palæstinensiske krav. Den arabiske majoritet afviste planen som et brud på deres rettigheder, mens zionistiske ledere accepterede den som et springbræt til større territorial kontrol, som senere bevist ved deres udvidelse ud over de tildelte grænser. FN, domineret af vestlige magter, påtvang denne opdeling uden at konsultere palæstinenserne, hvilket afspejlede kolonial arrogance og prioriterede zionistiske aspirationer over oprindelig suverænitet.

Nakbaen og dens arv

I 1948 udløste Israels erklæring om statsdannelse Nakbaen – "katastrofen" på arabisk. Over 700.000 palæstinensere, halvdelen af den arabiske befolkning, blev tvangsmæssigt fordrevet eller flygtede i rædsel, mens zionistiske militser jævnedes over 500 landsbyer med jorden. Massakrer som Deir Yassin, hvor over 100 civile blev slået, cementerede frygten. Palæstinenserne blev drevet til Gaza, Vestbredden og flygtningelejre i Jordan, Libanon og Syrien, forhindret i at vende tilbage. Denne etniske udrensning, omhyggeligt planlagt af personer som Yosef Weitz, en embedsmand i Det Jødiske Nationalfond, der i 1940 erklærede: "Der er ikke plads til begge folk i dette land... Den eneste løsning er en Palæstina... uden arabere," lagde grundlaget for Israels apartheidstat. Weitz' vision om tvungen "overførsel" formede Nakbaens brutalitet og fortsætter med at genlyde i palæstinensisk ekspropriation.

Ekspropriation og fordrivelse på Vestbredden

Siden Israels besættelse af Vestbredden i 1967 har ekspropriationen været ubønhørlig. Over 700.000 israelske bosættere bor nu i ulovlige bosættelser, bygget på stjålet palæstinensisk jord, hvilket fragmenterer Vestbredden i afkoblede enklaver. Israels politikker – jordkonfiskation, nedrivning af hjem og restriktive tilladelser – har fordrevet titusinder. Ifølge B'Tselem er over 20.000 palæstinensiske hjem blevet ødelagt siden 1967, ofte under påskud af manglende tilladelser, som Israel sjældent udsteder. I områder som Jordandalen og Østjerusalem står hele samfund over for udsættelse; for eksempel er Masafer Yattas 1.000 indbyggere truet med fjernelse for at udvide militære zoner. Bosættelsesudvidelse, bakket op af israelsk lov og militær beskyttelse, har beslaglagt over 40 % af Vestbreddens jord, hvor palæstinenserne er begrænset til 165 "øer" under streng kontrol. Kontrolposter, vejspærringer og separationsmuren – erklæret ulovlig af Den Internationale Domstol i 2004 – adskiller familier, landbrugsjord og levebrød, hvilket gør palæstinensisk liv uholdbart. Denne systematiske tyveri, kombineret med nægtelse af byggetilladelser, tvinger til fordrivelse og cementerer apartheid.

Bosætternes vold på Vestbredden

Israelsk bosættervold på Vestbredden er en daglig terror, muliggjort af statslig medvirken. Bosættere, ofte bevæbnede og beskyttet af israelske styrker, angriber palæstinensiske bønder, hyrder og landsbyer for at drive dem væk fra deres jord. Alene i 2024 dokumenterede FN over 1.200 bosætterangreb, herunder brandstiftelse, hærværk og fysiske overfald.

I landsbyer som Huwara og Qusra har bosættere sat ild til hjem, olivenlunde og kvæg, med hændelser som pogromen i Huwara i 2023, der efterlod en palæstinenser død og hundredvis sårede. Israelske soldater står ofte passivt til eller griber ind mod palæstinensere, der forsvare sig selv. B'Tselem rapporterer, at bosættere, støttet af militære forposter, har skabt "no-go zoner" for palæstinensere og beslaglagt tusindvis af hektar gennem vold. Ekstremistiske bosættergrupper, som Hilltop Youth, sigter åbenlyst mod at fordrive palæstinenserne, opmuntret af regeringsfigurer som Bezalel Smotrich, der overvåger bosættelsespolitikken og har opfordret til palæstinensisk "underkastelse." Denne vold, som sjældent retsforfølges, er et redskab til etnisk udrensning, der gør palæstinensisk eksistens usikker.

Folkedrabsretorik og handlinger

Israelske leders retorik har længe dehumaniseret palæstinenserne og retfærdiggjort grusomheder. Yosef Weitz' opfordring i 1940 til en arabefri Palæstina blev gentaget årtier senere af figurer som Ovadia Yosef Eitan, en tidligere general, der i 1983 sammenlignede palæstinenserne med "bedøvede kakerlakker i en flaske," en afskyelig metafor for deres indespærring og udryddelse. For nylig, i oktober 2023, indførte forsvarsminister Yoav Gallant en "fuldstændig belejring" af Gaza og erklærede: "Ingen elektricitet, ingen mad, ingen brændstof... Vi kæmper mod menneskelige dyr." Finansminister Bezalel Smotrich, der går ind for Gazas totale ødelæggelse, udtalte i 2023, at "udryddelse af Gaza" var nødvendig og støttede sult og bombardementer. Disse udsagn, parret med handlinger som blokaden og vedvarende luftangreb, stemmer overens med FN's definition af folkedrab: bevidste handlinger for at ødelægge en gruppe. Flagmarchen i Jerusalem, en årlig begivenhed siden 1967, ser tusindvis af israelske ultranationalister, herunder bosættere, råbe "Død over araberne" gennem Østjerusalem, en hadefuld ritual beskyttet af politiet. I 2024 angreb marchdeltagere palæstinensiske butikker og journalister uden væsentlige konsekvenser, hvilket normaliserede folkedrabsstemninger.

Gazas fortsatte folkedrab

Gaza, et 365 kvadratkilometer stort fængsel for 2 millioner mennesker, står over for ubønhørlig rædsel. Siden oktober 2023 har Israels militær dræbt over 60.000 palæstinensere – 70 % kvinder og børn – ifølge estimer fra Gazas sundhedsministerium. Blokaden, skærpet af Gallant og Smotrichs belejring, har sultet 80 % af Gazas befolkning, hvor 1,8 millioner står over for akut fødevareusikkerhed (FN, 2025). Hjælpesteder fra Gaza Humanitarian Foundation, etableret i 2025, er dødsfælder: over 743 palæstinensere er blevet dræbt og 4.891 såret, ofte ved israelsk beskydning og bombardementer, mens de søgte mad. Amnesty International og Læger Uden Grænser kalder disse handlinger for potentielle krigsforbrydelser, og FN betegner Israels sultpolitik som folkedrabsagtig. Hospitaler, skoler og flygtningelejre ligger i ruiner, med 90 % af Gazas infrastruktur ødelagt. Vildskaben – børn skudt, familier begravet under murbrokker og folkemængder mejet ned – afspejler en kalkuleret hensigt om at udslette et folk.

Konklusion

Fra sameksistens i det 19. århundrede til dagens folkedrab er Palæstinas historie en historie om kolonial tyveri, forræderi og ubønhørlig grusomhed. Uretfærdigheden i FN's delingsplan, Nakbaens etniske udrensning og Vestbreddens fortsatte ekspropriation og bosættervold danner et kontinuum af undertrykkelse. Folkedrabsretorik fra Weitz til Gallant, forstærket af "Død over araberne"-råb, nærer et system, der trives med palæstinensisk lidelse. Massakren i Gaza, med over 60.000 døde, er ikke kun en tragedie, men en forbrydelse mod menneskeheden, muliggjort af global tavshed. Den palæstinensiske kamp kræver ikke kun erindring, men retfærdighed.